

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre . . . . . 12 kor — fill.
Fél évre . . . . . 6 kor — fill.
Negyed évre . . . . . 3 kor — fill.

Egyes szám ára 8 fill.

Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Barátság-tere Manóglóvics-ház
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kosuth-utca, Vojnich palotában.
Telefon szám 42.

Nyitlert soronként 40 fillér.

Okirathamisító exminiszter.

(Saját tudósíonktól.)

Ujvidék, 1900. március 31.

Néhány nap óta egy felette érdekes ügy foglalkoztatja az ujvidéki, belgrádi és zágrábi rendőrségeket. Arról van szó, hogy Tausanovits Koszta, volt szerb kereskedelemügyi miniszter, aki a tavali belgrádi felségserzési perben Pasics Nikola mellett mint fővádolt szerepelt, és akit emiatt 10 évi nehéz börtönre is ítélték, részvényeket hamisított és azokat a helybeli és zágrábi bankokban értékesítette volna.

Erre vonatkozólag a bécsi és budapesti lapok rövid sürgönyt hoztak, a belgrádi „Male Novine“ tudósítása nyomán.

A dolog mibenlétét megtudandó, utána jöttünk s a következő információt kaptuk:

A „Beogradska Zadruga“-t ezelőtt 10—12 éve, hogy alapították. Egyike a legtekintélyesebb belgrádi bankoknak, melynek alapítókéjét 10,054 darab részvény után befizetett 1,005,400 dinárinyi összeg képezi.

A bank csakhamar a legelső sorba küzdötte fel magát, és néhány éve, hogy arra gondoltak, miszerint az alapítókét újabb 10000 drb. részvény kibocsátásával felemelik. Ki is nyomatták a részvényeket, de a tervtől különböző okoknál fogva elállottak. Ezért a blankettákat egy csomóba kötötték lepecsételték s a bank fiókjába zárták.

Ebben az időben történt, hogy Tausanovits Kosztának a kereskedelemügyi miniszteri állástól meg kellett válnia.

Amint ez már szokásban van, sinecurát kerestek számára és kinevezték a Beogradska Zadruga vezérigazgatójává.

Bankovitsnak a bank volt igazgatójának félre kellett állnia és Tausanovics került a bank élére.

Tausanovicsról kit a viszonyokkal nem ismerő dusszagdag embernek tartottak, kiderült, hogy vagyona alig van. De azért tiszta kezdségében kételkedni senki sem mert.

De a rud mindinkább rájárt, és így abba a helyzetbe jutott, hogy pénzkölcsönökre szorult.

És most két éve, midőn a péterváradai sörfőzde részvénytársasággá alakult, melynek Tausanovits a fő részvényese — a részvények majd negyedrészből az ő tulajdonát képezik — senki sem csodálkozott, aki a viszonyait ismerte, hogy az összes pénzforrásokhoz, melyek számára megnyitják, segítségért fordult.

Ekkor történt, hogy Tausanovics az ujvidéki „Központi Hitelintézet“-nél 130 drb. „Beogradska Zadruga“ részvényt elzálogosított 4500 frtért. A dolog, hogy éppen itt zálogosítja el részvényeit, annál kevésbé lehetett feltűnő, mert azt hitték, hogy Tausanovics resteli a

részvényeket ott értékesíteni, a hol ő vezér-férfi és mint a bank egyik alapítója szerepel.

Közbejött az 1899. évi felségárulási per, mely köz udomás szerint Tausanovics elítélésével végződött. Ekkor ismét Bankovics került a bank élére.

Ekkor egy nevezetes dolog történt. A zágrábi „Srpska Banka“-nak feltűnt, hogy Tausanovics annak idején nem engedte meg, a szelvények érvényesítését. Most, hogy Tausanovics fogságra került, mintegy biztosítandó a neki adott kölcsönt, beküldötte egy belgrádi banknak értékesítés végett.

És ekkor észrevette e bank igazgatója — névszerint Golubovics Mita, — hogy a „Bankovics“ név különbözik, a szelvényeken olvasható és az általa jól ismert Bankovics névaláírás technikai reprodukciójától.

A „Beogradska Zadruga“ puhatolni kezdett, hogy hány hamis részvény került ki Tausanovics kezéből és hogy azok hova lettek. Csakhamar sikerült megtudniok, hogy a hamisított részvények száma 308, melyből 170 Zágrábban, 130 Ujvidéken a „Központi Hitelintézet“-nél van; hogy hova került a hiányzó 8, megtudniok nem sikerült.

Bankovics e hó 12-ikén Ujvidékre ment hogy a részvényeket megtekintse. Itt személyesen meggyőződött, hogy az ő aláírása hamis.

Itt arról is értesült, hogy Tausanovics leánya vette fel mindig a szelvényeket. Ha ez Zágrábban is történik, úgy még ma sem derült volna ki a hamisítás.

Az ő neve család utján került a részvény-szelvényekre. És pedig olyképen, hogy az ő lezairását reprodukáló pecsétnyomóval rábélyegezték. Bankovics hazaérkezve, felhívta a családot az ügy rendezésére és egy heti haladékot adott. Csak hogy a család nem tudta a dolgot rendbe hozni. Megtette a feljelentést.

Csütörtök reggel sürgönyt kapott az ujvidéki rendőség a m. kir. belügyminisztériumtól, melyben a „Központi Hitelintézet“-nél elzálogosított részvények letiltása elrendeltetik.

Ennek megfelelően megjelent a nevezett pénzintézetnél Jójárt János alkapitány és Vészi Elek közigazgatási gyakornok és lepecsételték a jelzett részvényeket.

Az ügy — érthetően — nagy szenzációt keltett városzerte, és mindenfelé csak erről beszéltek. A „Központi Hitelintézet“ nem szenved kárt, mert a „Beogradska Zadruga“ igazgalósága megtéríti a Tausanovics felvette zálogkölcsönt.

Érdekes, hogy Tausanovics és a felségárulási perbeli társainak megkegyelmezése csak napok és hetek kérdése lévén Tausanovics abban az órában, melyben a börtön küszöbét elhagyja, vizsgálati fogságba kerül majd a leirt okirathamisítás miatt.

Előfizetési felhívás.

Április hó 1-ével új előfizetést nyitunk lapunkra.

A „Bácskai Hirlap“ előfizetési ára:

Egész évre . . . . . 12 korona.

Fél évre . . . . . 6 korona.

Negyed évre . . . . . 3 korona.

helyben házhoz hordva, vidékre postai megküldéssel.

Kérjük azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, vagy a hátralékos mint a jövő évnegyedre szóló előfizetési összeget beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap további megküldése ennek következtében, fennakadást szenvedjen.

Kiváló tisztelettel

A „Bácskai Hirlap“
kiadóhivatala.

Különlélek.

Kérjük azon tisztelt előfizetőinket, kik a lapot netalán rendetlenül kapnák, erről kiadó hivatalunkat értesíteni sziveskedjenek, ezáltal lehetővé téve nekünk azt, hogy erről az oldalról az esetleges hanyagságokat orvosolhassuk.

— A burokról tartott tegnap fölolvast a „Szabad Lyceumban“ Mamusits Benedek főgymn. tanár, szokatlan nagy számú közönség előtt. A nagy számon nincs mit csodálkoznunk: a téma olyan, amelyről mindenki beszél, s örül, ha szakavatott embertől hallhat róla. A siker pedig biztosítva van, ha valaki oly lelkesedéssel beszél témájáról mint a tudós tanár ur. Kezdve a bur nép régebbi történetén, kifejti ennek a háborúnak okait, s azzal a reménységgel végzi, ha elbuknak is egyuttal a burok, nem bukunk el végleg, mert „még a halálból is van föltámadás, amint ezt a mi szabadságharcunk példája tanúsítja.“ A diszes közönség lelkesen élenezte és tapsolta élvezetes és tanulságos fölolvastását.

— Szerencsétlenség. Ó-Becséről írják: Schumacher János gépésznek a kutasi szállásokon dolgozó morzsológépje az ott alkalmazott Péter István munkásnak elkapta szombaton a keze fejét és azt teljesen összeroncsolta úgy, hogy a szegény ember valószínűleg e keze nyomorék lesz. A hatóság megindította a vizsgálatot, ha vajjon nem forog-e fönn gondatlanság, mert a beleg állítása szerint a gép rossz és annak igazításánál érte a baleset.

— Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést Kopunovics Károly m. kir. honvédszázad hadnagy sz. k. v. és Máté szomorodott szívvel jelentik, szeretett édes anyjuk özv. Kopunovics Ernesztne szül. Dedjnai Dedinszky Jusztinának folyó hó 1-én reggeli 6 órakor hosszas betegség után életének

82-ik évében történt elhunytát. Lelki üdvéért az engesztelő szent mise áldozat f. hó 2-án 8 órakor fog a Szent Teréz egyházban az Úrnak bemutatni. Hűlt teteme e hó 2-án d. u. 4 órakor 1-ső kör, Bem-utca 165. számú házból, lesz az ugynevezett bajai sarkertben levő családi sírboltba elhelyezve. Szabadkán, 1900 évi április hó 1.én. Béke poraira!

— **A helybeli közkönyvtár egylet látogatottsága.** 1900. év márczius havában: Házi használatra kivettek: Szépirodalmi 159 m. Tudományos 22 m. Összesen 181 m. Helybeli használatra kivettek: Szépirodalmi 83 m. Tudományos 1 m. Összesen 84 m. Az egyesület vagyona szaporodott: Könyvtár Szépirodalmi 1 m., 1 kötet. Tudományos 6 m., 6 kötet. Összesen: 7 m., 7 kötet. Muzeuma: állat gyűjtemény 3 drb., növény. — drb., ásvány — drb., régi pénz — drb., régiségtár 1. drb., néprajzi — drb. Összesen: 4 drb. Szabadka 1900. év márczius 31-ik napján.

— **Szövőgyár Ujverbáson.** Emlegettük már, hogy Hernich és fiai wildenschwerti (Csehország) gyáros Ujverbáson nagy szövőgyárat akar létesíteni. A község előjárósága v napokban megtartott rendkívüli közgyűlésen nagy áldozatkészséget tanúsított az új iparvállalat létesítési irányában, amennyiben egyhangulag elhatározta, hogy 10 hold földet, fél millió téglát ajándékozzon és biztosítja a 15 évi adómentességet. Ujverbász község mindenesetre nagyon helyesen cselekedett, mert a gyár legalább 1000 munkásnak fog biztos existenciát nyújtani.

— **Szökés a kórházból.** Tegnap este a sándori úton volt rendőrszót telefonált a rendőrségnek, hogy az úton fekszik Sefcsics József nevű egyén, teljesen önkívületi állapotban. A mentők azonnal kimentek a helyszínre, felvették az embert s kivitték a kórházba, ahonnan ma reggel megszökött vele együtt Tikvizky Gergely örül is a kórház megfigyelő osztályáról.

— **Elűtött öregasszony.** Dr. Révfy orvos kocsija ma reggel a halpiacson elűtött egy öreg asszonyt. A kocsiban ült az orvos is, aki azonnal feltette az asszonyt a kocsira, hazavitte és gyógykezelés alá vette. Az asszony sérülése nem veszélyes.

— **Tolvaj inas.** Breuer bőrkereskedő jelentést tett a rendőrségnek, hogy inasát, Schönfeld Ernőt egy 106 koronás és 168 koronás utalványval kiküldte a vasútra, hogy apénzt vegye fel. Az inas csak a 106 koronást vette fel és meg is szökött vele valószínűleg Szeged felé. A rendőrség azonnal sürgőnyzótt Szegedre s valószínű, hogy a tolvaj inas kére fog kerülni.

— **Öngyilkos pénzközevitő.** Zentáról írják: Városzerte nagy szentátiót keltett Kún György zentai pénzközevitőnek öngyilkossága. Kún György a napokban Budapesten, az ártézi fürdőben agyonlőtte magát. Kún György pár év előtt telepedett le városunkban és pénzközevitélés, továbbá élet- és tűzbiztosítással foglalkozott. Megnyerő modoru, rokonszenves fiatal ember volt a kit Zentán jó társaságokban szívesen láttak. Kún Györgynek szomorú tragédiája igen sok zentai polgárt és 1—2 biztosító társulatot ejtet vigasztalhatatlan mély szomorúságba, mert Kún György fájdalom, lelépett a becsület utjáról és igen sok pénzt sikasztott. Zentai irodája czimlájában nagy betűkkel volt jelezve, hogy ő bankhiva-

talnok és ennek a czimnek igen sokan felültek és vankbizalommal reá bízták vagyonuk kezelését. A könyelmű gondtalan élet, a könyűszerrel való urhatnáság vitte a korai halálba a szerencsétlen, bűnös fiatal embert.

— **Tolvaj pinczér.** A zombori Elefánt szálloda Kuntics József nevű élfelhordó pinczéréj a vizsgáló bíró tegnap d. e. letartóztatta. Egy bál alkalmával mulatott Gajdos Pistával, a Vadászkyt egyik főpinczérével és miután reggel felé alaposan elgyengültek, hát közös elhatározással egy szobába tértek nyugalomra. Alig hogy Gajdos álomba merült hát Kuntics felkel, kibuzta Gajdos vánkosa aul annak 230 forinttal telt pénztárcáját és azonnal Szegedre utazott. Gajdos felébredvén, midőn tárczájának az eltűnését észrevette, rögtön tisztában volt a helyzettel és Kuntics után sietett, akit is Szegeden egy két s hírdársaságban vig mulatozás között talált. Kuntics a lopást habozás nélkül bevelotta és az időközben eldorobélt összegről váltót állított ki azzal, hogy nemokára fizet. Az idő múlt, Kuntics azonban nem fzetett, ennek folytán Gajdos őt lopás miatt feljelentette. Így került a dutyiba.

Megmérgezett férj.

— Saját tudósítónktól. —

Néhány nap előtt röviden megírtuk, hogy Bálint Mihályné ó-becsei asszony megmérgezte az urát. A bűnesetről ó-becsei tudósítónk még a következő részleteket közli:

Felhárborító esetről kell hirt adnom, a melyről az egész város napok óta beszél. Ó-Becsen is követőre talált a vásárhelyi és zsebelyi mérgező keverő asszonyok példája, és csak örülni tudunk, hogy derék községi orvosunknak sikerült idejekorán teleplezni a rémes bűn tetesést s ezzel talán megakadályozni azt, hogy Ó-becse is a fenti városok gyászos hirnévére tegyen szert. Bálint Mihálynékat hívják azt az asszonyt aki állatias elvetemültséggel ööl mérget adott be orvosság helyett férjének, hogy azt eltávolítsa oldala mellől. Bálintné nem nagyon szerette az urát, az nyílt titok volt a szomszédok előtt. A kikapós menyecske szeretőt tartott és ezért sokszor civődött férjével, de az ember bár tudta, hogy felesége érdemellen rá — híven szerette a bűnös asszonyt, aki végre is elhatározta magát a legnagyobb bűnre, saját férjét megölte mérgeggel. A mérgezést dr. Szász István közs. orvos fedezte fel, a kit gyógykezelés végett hívtak előzőleg a beteghez. Már a megbetegedés jelei gyanusak voltak és mikor rá hétfőn meghalt Bálint Mihály gyanus körülmények között, még inkább megeléledőtől az orvosban, hogy itt csakis mérgezés esete foroghat fenn. amidőn a szomszédok is sultogtak. Épen ezért feljelentést tett az orvos és vizsgálatot kért. Dr. Pollner albiró és két orvos közbejöttével azután felboncolták Bálintot és nyilvánvalóan meg lett állapítva a mérgezés. A belső részek felküldtetek az országos bírósági vegyészhez is, vélemény adás végett. A boncolás alapján a bíróság kiadta az asszony ellen a letartóztatási parancsot. A gyaóst és fájdalmat színelő asszony még kikísérte a temetőbe az urát, de amint a temetőből távoznia akart, ott a nép szemelátára nyomban letartóztatták a csendőrök és bekisértek a járásbíróshoz. Időközben a boncoló orvosoknak bevalotta a bűnös asszony, hogy két követ adott be

az orvossággal együtt urának. Sőt megkísérelte az egyik orvos megvesztegetését és 50 frtot kínált az eltávozásért. Így tehát a bíróság előtt is csakhamar beismerő vallomást kellett tennie. Valomása szerint az urának valami javas asszony ajánlatára, először is kőrösbogár port adott be. Ettől őrzöngés fogta el az embert, a ki fejét verte a falba és a kemezézébe. A kemény szívű asszony csak hidegen nézte ura vergődését. S mikor dellírumba esett a beteg, akkor hívtak hozzá orvost rokonai, az orvos porokat rendelt. E por beadásánál újra erőt vett a gonosz asszonyon az őrdög és a porba jó darab kék gáliczot és szerezcsikát összetörve tett, ami összemarta a beteg gégejét, belet s nem sokára isszonyu kínok között kimúlt. A mérgező keverő asszony egészen megfört a bőrlőnben és megnevezte azt a javas asszonyt is, a kiől a szerezcsikát kapta. Ugy ez asszony, mint egyéb tanuk is kilettek hallvatva s most a csendőrség abban az irányban nyomoz, ha nem történt-e már előzőleg is hasonló mérgezési eset az alkalmatlan családtagok eltávolítására. Mint halljuk már két hirtelen elhalt eszhumálására van kilátás.

Öngyilkosság a szentszéki vizsgálat miatt.

(Saját tudósítónktól.)

Pénteki számunkban közöltük, hogy Mattos János b.-szitámasi esperes öngyilkosságot követett el. Öngyilkosságának okát senki sem tudta. Most, — mint Szt.-Tamásról írja tudósítónk, — már megállapították, hogy a szerencsétlen lelkész mi okból vetett végezt életének.

Tudósításunk a következő:

Mattos már hetek óta nagyon ideges volt s bántotta őt az, hogy hitközségébe mind szocialista jelöltek jutottak be képviselőkül.

Idég baját növelte, mikor egyházatanácsa feljelentette a szentszéknél és vizsgálatot rendeltek el ellene. Ettől kezdve mindig azt emlegette, hogy ő rajta csak a sárga föld segít.

Kezdetben környezete nem is vette komolyan beszédét, de néhány nap előtt, midőn már azt emlegette, hogy önkézevel vet végezt életének, figyeltek rá és minden alkalmas eszközt eltávolítottak előle. Hétfőn reggel felkereste ellenségeit, kik legutóbb is súlyos vádat emeltek ellene. Bocsánatot kért tőlük és arra is kérte őket, hogy az ellene emelt panaszt vonják vissza. A feljelentők készséggel megígérték, hogy teljesítik kérését. Deután Kvanduk káplán éppen a panaszt visszavonó nyilatkozatot fogalmazta, midőn a szerencsétlen ember végleg elhatározta, hogy öngyilkos lesz. A káplán szobájából azon ürügy alatt, hogy valami kis munkája van, a belső szobába ment, hol az ajtó sarokra felakasztotta magát. Midőn borzalmas cselekedetét észrevették, már halva volt. Hiába kísérlette meg Horváth tanító, aki a zsinegről levágta, hogy életre hozza, nem volt már benne élet. A szerencsétlen halálának híre csakhamar bejárta az egész községet, késő esti időben már a vidéken is tudták, hogy az ó-becsei esperesi kerület esperese öngyilkos lett. Sittámason csoportokban sietett a nép a plébániára s midőn a szomorú hírről meggyőződtek, hangos zokogással emlegették a boldogulí érdemeit. Temetése 28-án, szerdán délután 3 órakor ment végbe nagy részvét mellett.

Már emlegetik is az utódot. Állítólag Kovács Ferenc Huszka, ó-becsei káplánunk és Hárs Aladár hitoktatónak vannak biztos kilátásaik.